

fremad, og som begge parter kan være tjent med, og det er trods alt en udstrakt hånd, som jeg venter at landsstyret vil gribe, og en mere imødekommende tone end den uforsonlighed, der prægede statsministerens afslag på presse-møderne efter forhandlingerne i sommer. Måske har statsministeren lært af nederlaget i torsdags og ønsker, at forholdet mellem Færøerne og Danmark og færingers imellem ikke forpestes fremover, som regeringens afslag hidtil har lagt grund til og måske endda også har været misbrugt til på Færøerne.

Når det er sagt, må man nok vedstå, at landsstyrets brev til FN i sommer om procedurer omkring landets selvstændighed var uheldigt formuleret. Dets hensigt var måske mere konflikt end forsoning, jeg ved det ikke, og afdækkede kun det, vi allerede vidste på forhånd. Færøernes stilling som del i rigsfællesskabet tilsiger ikke direkte forhandling med FN, og det er vel derfor, man prøver på at ændre Færøernes status fra landsstyresiden.

På den anden side var udenrigsministerens reaktion ikke særlig nænsom og understregede, hvor vigtigt det er, at vi ændrer Færøernes fremtidige stilling i det internationale samarbejde.

Udenrigsministerens behandling af landsstyrets direkte spørgsmål til NATO om Færøernes mulighed for senere at opnå medlemskab i Partnership for Peace gød heller ikke olie på vandet, men rejste bølgerne i det færøsk-danske forhold, og det var måske også meningen fra landsstyrets side ved dets oprindelige henvendelse til NATO.

Jeg har spurgt udenrigsministeren i et § 20-spørgsmål, om det er et formelt krav, at et land må råde over militær for at søge medlemskab i Pfp. Den færøske radio havde fra en NATO-kilde fået at vide, at militær er ikke et formelt krav til en ansøger, men udenrigsministeren svarede mig undvigende. Island er fuldgyldigt medlem i Pfp uden at have militærstyrke, og så kan man tænke sig, at det krav heller ikke stilles til et fremtidigt uvæbnet ansøgerland som Færøerne, når vi kommer så langt.

Men den sag kan vel også blive afklaret undervejs, og der kan udenrigsministerens svar til Folketinget stå sin prøve. Jeg regner med, at det bliver bragt op i forhandlingerne med landsstyret i løbet af efteråret.

Jeg føler, at det er vigtigt i denne fase af forhandlingerne, at parterne bearbejder de områder, der forener os, til en tilfredsstillende løs-

ning på det færøske nationalitetsspørgsmål i stedet for at tærskle langhalm på de områder, som stadig skiller os.

Statsministeren sagde også i sin tale, at vi er kommet langt i forhandlingerne, og at en række principper for det fremtidige samarbejde er afklaret: Også et positivt udsagn, som jeg håber betyder, at regeringen har flyttet sig i rigtig retning, selv om det bekymrer, at statsministeren også konstaterer, at der fortsat udestår et betydeligt arbejde. Lad os håbe, at det kan fås på plads i løbet af efteråret. Vi har jo ikke så lang tid. Der er gået mere end halvdelen af den nuværende valgperiode både på Færøerne og i Danmark.

Hr. Peter Duetoft begik den brøler i sommer at love Grønland økonomisk støtte for at suge sig fastere i den danske patte, som ville han sige: Færøerne skal straffes økonomisk for at ville vænnes fra patten politisk og økonomisk. Men formanden for Folketingets 21-mandsudvalg var klog, da han i foråret sagde, at regeringen får brug for al den opfindsomhed, den kan mønstre, for at finde en original statsindretning, som kan sikre Færøerne jævnbyrdig stilling med Danmark i et nyt samarbejde mellem to jævnbyrdige og selvstændige lande.

Fru Kirsten Jacobsen talte som så ofte i slagfærdige overskrifter, da hun bad statsministeren finde frem til et genialt tilbud, som færingers ikke kan afslå.

Jeg vil støtte begge mine kolleger og bede statsministeren være fleksibel og møde landsstyret med en holdning til en aftale, som sikrer Lagtingets overhøjhed i alle færøske anliggender og anerkender Lagtingets ret til selv at bestemme, hvornår det overtager Færøernes suverænitæt. Dette kan være betinget af, at Færøerne selv betaler alle udgifterne.

Suverænitæt her og nu skiller landsstyret og regeringen. Færøernes stilling inden for eller uden for rigsfællesskabet skiller også landsstyret og Lagtingets opposition. Det er vi klar over. Men lad os dog se på de punkter, som parterne bag landsstyret er enige med i hvert fald det færøske Socialdemokrati om, f.eks. en ny aftale imellem Færøerne og Danmark i stedet for hjemmestyreløven. Den skal godkendes af Folketinget, af Lagtinget samt notificeres af FN for at få folkeretlig status. For det andet en aftale mellem Færøerne og Danmark som to selvstændige og jævnbyrdige lande i et forbund. Det er i hvert fald snak, som vi forstår begge to. For det tredje en uigenkaldelig aftalemodel og ikke en